

KANCELARIA PREZESA RADY MINISTRÓW

DEPARTAMENT SPOŁECZEŃSTWA OBYWATELSKIEGO

Warszawa, dnia 26.05 2018 r.

DOB.NK.3821.4.2018.PK

Pani

Agnieszka Zaremska

Prezes

Stowarzyszenie „Przyjaciele
Świata” w Łodzi

ul. Stefana Żeromskiego 53
90-625 Łódź

PROTOKÓŁ KONTROLI

Na podstawie art. 29 ust. 1 i 2 w związku z art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2018 r., poz. 450) w dniach od 21 do 25 maja 2018 r. została przeprowadzona w Stowarzyszeniu „Przyjaciele Świata” z siedzibą w Łodzi kontrola prawidłowości gromadzenia i wydatkowania środków pochodzących z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych w 2017 r. Kontrola obejmowała okres od 1 stycznia 2017 r. do dnia 31 grudnia 2017 r.

Kontrolę przeprowadził zespół kontrolujący w składzie: Piotr Kontkiewicz, Naczelnik wydziału i Elżbieta Woźniak-Sionek, Asystent dyrektora w Wydziale Nadzoru i Kontroli Departamentu Społeczeństwa Obywatelskiego Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, na podstawie upoważnień odpowiednio nr 4 i 5 z dnia 21 maja 2018 r., wydanych przez prof. Piotra Glińskiego, Wiceprezesa Rady Ministrów, Przewodniczącego Komitetu do spraw

Pożytku Publicznego. Czynności kontrolne zostały przeprowadzone w Biurze Rachunkowym CeDePe Sp. z o.o. (NIP: 5272683151; REGON: 146281193) przy ul. Stefana Żeromskiego 53, 90-625 Łódź, siedzibie Stowarzyszenia „Przyjaciele Świata”.

Kontrola została odnotowana w książce kontroli Stowarzyszenia „Przyjaciele Świata”.

(dowód: akta kontroli str. 3-4 –upoważnienia do przeprowadzenia kontroli)

W trakcie czynności kontrolnych dokonano następujących ustaleń:

I. Informacje podstawowe

Stowarzyszenie „Przyjaciele Świata” zwane dalej „Stowarzyszeniem”, działa na terenie Rzeczypospolitej Polskiej. Do realizowania celów statutowych może prowadzić działania również za granicą. Siedzibą władz Stowarzyszenia jest miasto Łódź. Stowarzyszenie może tworzyć biura regionalne oraz przedstawicielstwa za granicą. Stowarzyszenie korzystało z lokalu przy ul. Żeromskiego 53, 90-625 w Łodzi na podstawie umowy podnajmu nr 3/2014/Ł zawartej z CEDEPE Sp. z o.o.

Stowarzyszenie zostało wpisane do rejestru stowarzyszeń oraz rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego (KRS) w dniu 02 września 2009 roku (nr KRS 0000335056). Status organizacji pożytku publicznego uzyskało w dniu 30 listopada 2012 roku. Zgodnie z informacją odpowiadającą odpisowi aktualnemu KRS posiada nr REGON: 100738263 oraz NIP: 9471964676.

(dowód: akta kontroli str. 7-19 – statut Stowarzyszenia; str. 20-26 - informacja odpowiadająca odpisowi aktualnemu KRS; str. 27-29 - umowa podnajmu nr 3/2014/Ł z dn. 05.05.2017 roku)

Celem Stowarzyszenia jest zrzeszanie ludzi dobrej woli dla wyzwania i wspierania inicjatyw społecznych zmierzających do poprawy kondycji ludzkiej we współczesnym świecie, a także wspólnego niesienia pomocy osobom potrzebującym, organizacjom prowadzącym działalność charytatywną i dobroczynną oraz placówkom i instytucjom dbającym o człowieka na wszelkich płaszczyznach jego życia, a także wspieranie inicjatyw społecznych zmierzających do poprawy kondycji życia zwierząt, wspólnego niesienia pomocy zwierzętom, organizacjom prowadzącym działalność charytatywną, dobroczynną oraz placówkom i instytucjom dbającym o zwierzęta na wszelkich płaszczyznach ich życia.

Stowarzyszenie realizuje swoje cele m.in. w następujący sposób:

- 1. przekazuje środki finansowe na leczenie i rehabilitację oraz zakup specjalistycznego sprzętu i aparatury medycznej,

2. zakupuje i przekazuje specjalistyczny sprzęt i aparaturę medyczną, zakupuje i przekazuje przedmioty codziennego użytku, w tym odzież i żywność dla osób opuszczonych, chorych, ubogich, będących ofiarami przemocy itp., a także osób przebywających w placówkach leczniczych, opiekuńczych, domach rodzinnych itp.,
3. zapewnia stypendia oraz zakupuje sprzęt i pomoce naukowe niezbędne dla dalszego rozwoju i kształcenia dzieci zdolnych,
4. organizuje wszelkiego rodzaju imprezy dobroczynne, kulturalne i zbiórki darów przeznaczonych dla realizacji celów Stowarzyszenia,
5. organizuje aukcje, loterie, konkursy mające na celu zapewnienie środków potrzebnych dla realizacji celów Stowarzyszenia,
6. prowadzi sprzedaż gadżetów, przedmiotów codziennego użytku, dzieł artystycznych wykonanych przez członków Stowarzyszenia, jak również przez osoby trzecie w ramach akcji i imprez organizowanych przez Stowarzyszenie,
7. organizuje różne formy wypoczynku oraz zajęcia rekreacyjne,
8. wspiera i organizuje spotkania, sympozja, prelekcje, wykłady, konferencje, kursy i szkolenia, a także kampanie społeczne,
9. promuje zdrowie oraz jego ochronę wśród różnych grup społecznych, propaguje informacje w zakresie celu działania Stowarzyszenia.

(dowód: akta kontroli str. 7-19 – statut Stowarzyszenia)

II. Organy organizacji pożytku publicznego

Władzami Stowarzyszenia są:

1. Walne Zgromadzenie Członków,
2. Zarząd,
3. Komisja Rewizyjna,
4. Sąd Koleżeński.

Zgodnie z par. 14 ust. 1 statutu Stowarzyszenia¹ najwyższą władzą Stowarzyszenia jest Walne Zgromadzenie Członków. Walne Zgromadzenie Członków może być zwyczajne lub nadzwyczajne. Zwyczajne Walne Zgromadzenie Członków jest zwoływane raz na rok – sprawozdawcze, i raz na 4 lata – sprawozdawczo – wyborcze, przez Zarząd Stowarzyszenia (par.15 statutu).

Do kompetencji Walnego Zgromadzenia Członków należy w szczególności:

¹ Statut Stowarzyszenia „Przyjaciele Świata” (tekst jednolity uwzględniający zmiany dokonane w dniu 6 czerwca 2017 r.), zwany dalej „statutem”;

- a) uchwalanie głównych kierunków działalności merytorycznej oraz finansowej Stowarzyszenia,
- b) uchwalanie statutu lub zmian w statucie,
- c) wybór i odwołanie Zarządu, Komisji Rewizyjnej, oraz poszczególnych jego członków,
- d) udzielenie Zarządowi absolutorium na wniosek Komisji Rewizyjnej,
- e) zatwierdzanie sprawozdań finansowych Zarządu i Komisji Rewizyjnej,
- f) uchwalanie budżetu Stowarzyszenia,
- g) podejmowanie uchwał w każdej sprawie wniesionej pod obrady przez Zarząd, Komisję Rewizyjną lub członków Stowarzyszenia, o ile nie są zastrzeżone do kompetencji innych władz Stowarzyszenia,
- h) wybór i odwołanie Sądu Koleżeńskiego oraz poszczególnych jego członków.

Kadencja wszystkich władz trwa cztery lata (par. 13 ust. 2 statutu).

Zgodnie z par. 19 ust. 1 i 2 statutu Zarząd kieruje całokształtem działalności Stowarzyszenia, zgodnie z uchwałami Walnego Zgromadzenia Członków, reprezentuje je na zewnątrz i ponosi odpowiedzialność przed Walnym Zgromadzeniem Członków. Zarząd składa się z czterech członków wybranych przez Walne Zgromadzenie Członków tj. Prezesa, dwóch Wiceprezesów i Sekretarza.

Do zakresu działania Zarządu należy m.in.:

- a) realizacja celów Stowarzyszenia,
- b) wykonywanie uchwał Walnego Zgromadzenia Członków,
- c) sporządzanie planów pracy i budżetu,
- d) sprawowanie zarządu nad majątkiem Stowarzyszenia,
- e) podejmowanie uchwał o nabywaniu, zbywaniu lub obciążaniu majątku Stowarzyszenia,
- f) reprezentowanie Stowarzyszenia na zewnątrz,
- g) zwoływanie Walnego Zgromadzenia Członków,
- h) organizacja i prowadzenie działalności gospodarczej,
- i) uchwalanie Regulaminu Zarządu i innych regulaminów wewnętrznych,
- j) składanie sprawozdań ze swej działalności statutowej na Walnym Zgromadzeniu.

Zgodnie ze statutem w imieniu Stowarzyszenia wszelkie oświadczenia woli, w tym również oświadczenia woli w zakresie praw i obowiązków majątkowych Stowarzyszenia składają dwie osoby: Prezes Zarządu łącznie z członkiem Zarządu (par. 24 statutu).

Stosownie do par. 27 statutu Komisja Rewizyjna jest władzą Stowarzyszenia powołaną do sprawowania kontroli nad jego działalnością. Kontrola przeprowadzona jest nie

rzadziej niż raz do roku. Komisja Rewizyjna składa się z dwóch członków: Przewodniczącego i Sekretarza. Członkowie Komisji Rewizyjnej nie mogą pełnić funkcji w innych władzach Stowarzyszenia.

Do zakresu działań Komisji Rewizyjnej należy:

a) kontrola działalności Stowarzyszenia ze szczególnym uwzględnieniem działalności gospodarczo – finansowej pod względem celowości, rzetelności i gospodarności oraz zgodności z uchwałami Walnego Zgromadzenia Członków,

b) składanie wniosków z kontroli na Walnym Zgromadzeniu Członków,

c) prawo żądania zwolnienia Walnego Zgromadzenia Członków oraz zebrań Zarządu,

d) składanie wniosków o absolutorium dla władz Stowarzyszenia,

e) składanie sprawozdań ze swojej działalności na Walnym Zgromadzeniu Członków,

f) występowanie do Walnego Zgromadzenia Członków z wnioskami o uchylene uchwał Zarządu sprzecznych z prawem lub statutem Stowarzyszenia.

(dowód: akta kontroli str. 7-19 - statut Stowarzyszenia)

W okresie objętym kontrolą w skład Zarządu Stowarzyszenia wchodziłi:

1. Agnieszka Zarembaska – Prezes,

2. Katarzyna Wozniak – Wiceprezes,

3. Maria Szydłowska – Wiceprezes,

5. Joanna Nordyńska – Sekretarz.

Nadzwyuczajne Walne Zgromadzenie Członków Stowarzyszenia w dniu 15.11.2017 r.

dokonało wyboru Pani Agnieszki Zarembskiej na Prezesa Stowarzyszenia², Joanny

Nordyńskiej i Marii Szydłowskiej na wiceprezesów oraz Katarzynę Wozniak na sekretarza

zarządu Stowarzyszenia³.

W okresie objętym kontrolą członkami Komisji Rewizyjnej byli:

1. Ewa Felberg-Przewodniczący Komisji Rewizyjnej,

2. Marta Jackowska - Zastępca Przewodniczącego Komisji Rewizyjnej,

3. Brygida Pięwska - Sekretarz.

W dniu 06.06.2017 r. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Członków Stowarzyszenia,

w związku z rezygnacją p. Ewy Felberg z funkcji Przewodniczącego Komisji Rewizyjnej

² Powołana uchwałą nr 2 z dnia 15.11.2017 r. Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Członków Stowarzyszenia „Przyjaciele Świata” z siedzibą w Łodzi w sprawie wyboru Prezesa Zarządu Stowarzyszenia;

³ Powołane uchwałą nr 3 z dnia 15.11.2017 r. Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Członków Stowarzyszenia „Przyjaciele Świata” z siedzibą w Łodzi w sprawie wyboru Wiceprezesów i Sekretarza Zarządu Stowarzyszenia;

powołało p. Martę Jackowską na Przewodniczącą Komisji Rewizyjnej⁴. Następnie, Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Członków Stowarzyszenia w dniu 15.11.2017 r. dokonało wyboru Komisji Rewizyjnej w składzie:

1. Małgorzata Faflik- Przewodnicząca,
2. Małgorzata Dobrowolska- Sekretarz⁵.

(dowód: akta kontroli str. 7-19 - statut Stowarzyszenia; str. 30-37 - protokół Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Członków Stowarzyszenia „Przyjaciele Świata” z dnia 6 czerwca 2017 r.; str. 60-72 - protokół Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Członków Stowarzyszenia „Przyjaciele Świata” z dnia 15 listopada 2017 r.; str. 73-74 – protokół z przyjęcia ustnych wyjaśnień z dnia 22 maja 2018 r.)

III. Działalność odpłatna i nieodpłatna pożytku publicznego

1. Zakres prowadzonej działalności nieodpłatnej lub odpłatnej pożytku publicznego

Zgodnie z art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, zwanej dalej „ustawą”, zakres prowadzonej działalności nieodpłatnej lub odpłatnej pożytku publicznego organizacje pozarządowe oraz podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy określają w statucie lub w innym akcie wewnętrznym.

a) W toku kontroli ustalono, że zgodnie ze statutem działalność Stowarzyszenia może być prowadzona jako nieodpłatna działalność pożytku publicznego albo działalność gospodarcza, z której dochód służy wyłącznie realizacji celów statutowych i nie może być przeznaczony do podziału między jego członków (par. 4 ust. 2 statutu). Przedmiotem nieodpłatnej działalności pożytku publicznego jest realizacja celów za pomocą środków wskazanych w par. 4 ust. 1 pkt 1 - 19 statutu. Statut nie określa przedmiotu działalności odpłatnej pożytku publicznego.

(dowód: akta kontroli str. 7-19 - statut Stowarzyszenia)

Zgodnie z treścią wpisu w Krajowym Rejestrze Sadowym (KRS) przedmiot nieodpłatnej działalności statutowej obejmuje w szczególności:

1. 88, 99, z, przekazywanie środków finansowych na leczenie i rehabilitację oraz zakup specjalistycznego sprzętu i aparatury medycznej,

⁴ Powołana uchwałą nr 2 z dnia 6.06.2017 r. Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Członków Stowarzyszenia „Przyjaciele Świata” z siedzibą w Łodzi w sprawie wyboru Przewodniczącej Komisji Rewizyjnej;

⁵ Powołane uchwałą nr 4 z dnia 15.11.2017 r. Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Członków Stowarzyszenia „Przyjaciele Świata” z siedzibą w Łodzi w sprawie wyboru członków Komisji Rewizyjnej Stowarzyszenia;

2. 88, 99, z, zakup i przekazywanie specjalistycznego sprzętu i aparatury medycznej,
3. 88, 99, z, zakup i przekazywanie przedmiotów codziennego użytku, w tym odzieży i żywności dla osób opuszczonych, chorych, ubogich, będących ofiarami przemocy, itp., a także osób przebywających w placówkach leczniczych, opiekuńczych, domach rodzinnych itp.,
4. 88, 99, z, zapewnianie stypendiów oraz zakup sprzętu i pomocy naukowych niezbędnych do dalszego rozwoju i kształcenia dzieci zdolnych,
5. 88, 99, z, organizacja wszelkiego rodzaju imprez dobroczynnych, kulturalnych, zbiórki darów przeznaczonych dla realizacji celów Stowarzyszenia,
6. 92, 00, z, organizacja aukcji, loterii, konkursów mających na celu zapewnienie środków potrzebnych dla realizacji celów Stowarzyszenia,
7. 47, 99, z, sprzedaż gadżetów, przedmiotów codziennego użytku, dzieł artystycznych wykonanych przez członków Stowarzyszenia, jak również przez osoby trzecie w ramach akcji i imprez organizowanych przez stowarzyszenie,
8. 85, 51, z, organizowanie różnych form wypoczynku oraz zajęć rekreacyjnych,
9. 82, 30, z, wspieranie i organizowanie spotkań, sympozjów, prelekcji, wykładów, konferencji, kursów i szkoleń, a także kampanii społecznych,
10. 86, 90, e, promowanie zdrowia oraz jego ochrony wśród różnych grup społecznych,
11. 94, 11, z, propagowanie informacji w zakresie celu działania Stowarzyszenia.

W KRS brak wpisu odnośnie do przedmiotu odpłatnej działalności statutowej.

W toku kontroli ustalono, że par. 4 ust. 2 statutu Stowarzyszenia określając przedmiot nieodpłatnej działalności pożytku publicznego odwołuje się w szczególności do par. 4 ust. 1 pkt 7 statutu, zgodnie z którym Stowarzyszenie prowadzi sprzedaż gadżetów, przedmiotów codziennego użytku, dzieł artystycznych wykonanych przez członków Stowarzyszenia, jak również przez osoby trzecie w ramach akcji i imprez organizowanych przez Stowarzyszenie. Zgodnie z przepisami kodeksu cywilnego przez umowę sprzedaży sprzedawca zobowiązuje się przenieść na kupującego własność rzeczy i wydać mu rzecz, a kupujący zobowiązuje się rzecz odebrać i zapłacić sprzedawcy cenę⁶. Natomiast zgodnie z art. 7 ustawy działalnością nieodpłatną pożytku publicznego jest działalność prowadzona przez organizacje pozarządowe i podmioty wymienione w art. 3 ust. 3, w sferze zadań publicznych, o której mowa w art. 4, za które nie pobierają one wynagrodzenia. Działalność ta w przeciwieństwie do działalności odpłatnej pożytku publicznego nie obejmuje sprzedaży przedmiotów.

⁶ Art. 535 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 kodeks cywilny (t.j. Dz.U. z 2018 r. poz. 1025);

Z ustaleń kontroli wynika, że Stowarzyszenie określiło w statucie przedmiot działalności nieodpłatnej pożytku publicznego w sposób niezgodny z art. 7 ustawy. Jednocześnie stwierdzono, że przedmiot nieodpłatnej działalności statutowej Stowarzyszenia ujawniony w KRS był zgodny treścią postanowień statutu Stowarzyszenia.

(dowód: akta kontroli str. 7-19 - statut Stowarzyszenia; str. 20-26 - informacja odpowiadająca odpisowi aktualnemu KRS)

b) W związku z brakiem rocznego sprawozdania merytorycznego z działalności za 2017 r., którego ustawowy termin publikacji w trakcie prowadzonych czynności kontrolnych jeszcze nie upłynął zespół kontrolujący zwrócił się o przedstawienie informacji na temat sposobu realizacji określonych celów statutowych w 2017 r. Prezes Stowarzyszenia pismem z dnia 29 maja br. udzieliła następujących wyjaśnień:

- „Stowarzyszenie nie przekazywało środków finansowych na leczenie, rehabilitację, zakup specjalistycznego sprzętu, aparatury medycznej, przedmiotów codziennego użytku, pomocy naukowych. Stowarzyszenie nie przyznawało żadnych stypendiów
- Stowarzyszenie realizuje cele zgodnie ze statutem kupując sprzęt po weryfikacji ofert cenowych przesłanych mailem kierując się najkorzystniejszą ceną w stosunku do parametrów sprzętu”.

Dodatkowo w odpowiedzi na zapytanie kontrolujących o przedstawienie informacji o faktycznie prowadzonej przez Stowarzyszenie działalności nieodpłatnej i odpłatnej pożytku publicznego oraz działalności gospodarczej w okresie objętym kontrolą Prezes Stowarzyszenia stwierdziła, że: „Stowarzyszenie nie prowadzi odpłatnej działalności pożytku publicznego. Z tytułu działalności nieodpłatnej Stowarzyszenie przeprowadziło dwie akcje charytatywne: 25.02.2017 r. – Bal charytatywny połączony z konferencją w Hotelu DoubleTree by Hilton (Film Hotel) w Łodzi, 14.10.2017 r.- X Jubileuszową Kolację Charytatywną w Hotelu andel's w Łodzi. Środki uzyskane między innymi dzięki tym wydarzeniom posłużyły do realizacji zakupu sprzętu dla beneficjentów”.

(dowód: akta kontroli str. 20-26 - informacja odpowiadająca odpisowi aktualnemu KRS; str. 7-19 - statut Stowarzyszenia; str. 375-380 - wyjaśnienia Prezes Stowarzyszenia z dnia 29 maja 2018 roku na pismo zespołu kontrolującego z dnia 22 maja 2018 roku).

Analiza dokumentów źródłowych (faktur) oraz wyciągu z rachunku bankowego Stowarzyszenia za okres kontroli potwierdza, że Stowarzyszenie zarówno ponosiło wydatki jak i uzyskiwało przychody na realizację ww. przedsięwzięć.

Z analizy wyciągu z rachunku bankowego Stowarzyszenia wynika, że na rachunek organizacji wpływały środki finansowe z przeznaczeniem na Bal Charytatywny „U Przyjaciół” organizowany przez Stowarzyszenie w dn. 25.02.2017 r. w zróżnicowanej wysokości choć przeważały wpłaty/przelewy w wysokości 280 zł od osoby.

W odpowiedzi na zapytanie zespołu kontrolującego o informację nt. zasad uczestnictwa w ww. Balu, w tym kwoty pobieranej przez Stowarzyszenie od osoby z tytułu uczestnictwa w Balu, sposobu sprzedaży kart wstępu/biletów/zaproszeń na Bal Prezes Stowarzyszenia wyjaśniła: *„wstęp na Bal Charytatywny w dniu 25 lutego 2017 r. był możliwy po wniesieniu dobrowolnej darowizny w kwocie nie mniejszej niż 280 zł od osoby i większość gości wybierała taką formę wsparcia Stowarzyszenia. Kilka osób wybrało formę kupna biletu, który zostawał potem wbijany na kasę fiskalną i odprowadzono od tej kwoty podatek”*.

Analiza rachunku bankowego Stowarzyszenia wskazuje również, że na rachunek organizacji wpływały środki finansowe z przeznaczeniem na X Jubileuszową Kolację Charytatywną „Przyjaciele Gotują” organizowaną przez Stowarzyszenie w dn. 14.10.2017 r. w zróżnicowanej wysokości choć przeważały wpłaty/przelewy w wysokości 350 zł od osoby.

W odpowiedzi na zapytanie zespołu kontrolującego o informację nt. zasad uczestnictwa w ww. Kolacji Charytatywnej, w tym kwoty pobieranej od osoby z tytułu uczestnictwa w Kolacji, sposobu sprzedaży kart wstępu/biletów/zaproszeń na Kolację Charytatywną Prezes Stowarzyszenia wyjaśniła: *„wstęp na Kolację Charytatywną w dniu 14 października 2017 r. był możliwy po wniesieniu dobrowolnej darowizny w kwocie nie mniejszej niż 350 zł od osoby i większość gości wybierała taką formę wsparcia Stowarzyszenia. Kilka osób wybrało formę kupna biletu, który zostawał potem wbijany na kasę fiskalną i odprowadzono od tej kwoty podatek”*.

W wyniku organizacji Balu Charytatywnego „U Przyjaciół” Stowarzyszenie uzyskało wpływy w łącznej kwocie 25.590 zł, które zostały przeznaczone na realizację celów statutowych- zakup sprzętu medycznego. Z kolei w wyniku organizacji X Jubileuszowej Kolacji Charytatywnej „Przyjaciele Gotują” Stowarzyszenie uzyskało środki w łącznej kwocie 107.080 zł, które również zostały przeznaczone na realizację celów statutowych- zakup sprzętu medycznego.

Ustalenia kontroli wskazują, że zgodnie z postanowieniami statutu Stowarzyszenia organizacja wszelkiego rodzaju imprez dobroczynnych, kulturalnych, zbiórki darów przeznaczonych dla realizacji celów Stowarzyszenia a także aukcji, loterii, konkursów mających na celu zapewnienie środków potrzebnych dla realizacji celów stowarzyszenia stanowi przedmiot nieodpłatnej działalności statutowej Stowarzyszenia. Jednakże analiza

wyciągu z rachunku bankowego oraz wyjaśnienia Prezes Stowarzyszenia wskazują, że udział w imprezach dobroczynnych tj. Balu Charytatywnym „U Przyjaciół” oraz X Jubileuszowej Kolacji Charytatywnej „Przyjaciele Gotują” odbywał się za odpłatnością. Przekazywane na rzecz Stowarzyszenia środki pieniężne z tytułu uczestnictwa w ww. imprezach dobroczynnych stanowiły w istocie zapłatę za udział w nich. Chociaż w tytule przelewu zawierały często dopisek „DAROWIZNA” nie można jednak ich uznać za darowiznę, bowiem nie stanowiły bezpłatnego świadczenia na rzecz Stowarzyszenia (obdarowanego) kosztem majątku darczyńcy⁷. W konsekwencji działalność Stowarzyszenia polegająca na organizacji imprez dobroczynnych lub kulturalnych tj. Balu Charytatywnego „U Przyjaciół” oraz Kolacji Charytatywnej „Przyjaciele Gotują” nie była zgodna z art. 7 ustawy definiującym działalność nieodpłatną pożytku publicznego. Stosownie do tego przepisu działalnością nieodpłatną pożytku publicznego jest bowiem działalność prowadzona przez organizacje pozarządowe i podmioty wymienione w art. 3 ust. 3, w sferze zadań publicznych, o której mowa w art. 4, za które nie pobierają one wynagrodzenia.

(dowód: akta kontroli str. 7-19 statut Stowarzyszenia; str. 157-249 –wyciąg z rachunku bankowego Stowarzyszenia za okres od 01.01.2017 r. do 31.08.2017 r.; str. 279-334- faktury dotyczące działalności statutowej Stowarzyszenia; str. 381-387 - wyjaśnienia Prezes Stowarzyszenia z dnia 24 maja 2018 roku na pismo zespołu kontrolującego z dnia 23 maja 2018 roku)

2. Wyodrębnienie rachunkowe nieodpłatnej, odpłatnej działalności pożytku publicznego lub działalności gospodarczej

Zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy prowadzenie przez organizacje pozarządowe i podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 pkt 2-4 ustawy nieodpłatnej działalności pożytku publicznego, odpłatnej działalności pożytku publicznego lub działalności gospodarczej wymaga rachunkowego wyodrębnienia tych form działalności w stopniu umożliwiającym określenie przychodów, kosztów i wyników każdej z tych działalności, z zastrzeżeniem przepisów o rachunkowości.

Stwierdzono, że Stowarzyszenie powierzyło prowadzenie ksiąg rachunkowych przedsiębiorcy prowadzącemu działalność gospodarczą w zakresie usługowego prowadzenia ksiąg rachunkowych tj. CeDePe Sp. z o.o. Sp. Komandytowo-Akcyjna (NIP: 5272683151;

⁷ Zgodnie z art. 888 par. 1 k.c. „Przez umowę darowizny darczyńca zobowiązuje się do bezpłatnego świadczenia na rzecz obdarowanego kosztem swego majątku”.

REGON: 146281193⁸). Księgi rachunkowe Stowarzyszenia były prowadzone w formie komputerowej przy pomocy programu finansowo-księgowego „Optima”.

(dowód: akta kontroli str. 75-81–umowa nr 45/2015/KHŁ z dnia 5.03.2015 r.; str. 82-88 Decyzja Zarządu w sprawie Polityki Rachunkowości wraz z Polityką Rachunkowości)

Ustalenia kontroli wskazują, że dokumentacja księgowa Stowarzyszenia w okresie objętym kontrolą prowadzona była w oparciu „Decyzję Zarządu w sprawie Polityki Rachunkowości” (brak daty podjęcia przez Zarząd decyzji) wprowadzoną do stosowania w Stowarzyszeniu z dniem 1 stycznia 2016 r. Przyjęta przez Zarząd Polityka rachunkowości stanowiła załącznik do ww. decyzji. W treści przedmiotowego dokumentu określono następujące rozwiązania w zakresie kosztów działalności (IX):

- „1. Koszty bieżącej działalności statutowej i gospodarczej stowarzyszenia ewidencjonuje się na kontach Zespołu 4 – „Koszty według rodzajów”.
2. Koszty finansowe z środków pozyskanych z odpisów 1% powinny być ewidencjonowane na osobnych kontach księgowych Zespołu 4.
3. Koszty poniesione na wydatki poniesione na promocję kampanii 1% powinny być ewidencjonowane na osobnych kontach księgowych”.

Odnosnie do źródeł przychodów Stowarzyszenia Polityka rachunkowości zawiera następujące zapisy (pkt XI):

1. „Przychodami stowarzyszenia są:
 - składki członkowskie,
 - dochody z nieruchomości i ruchomości stanowiących własność lub będących w użytkowaniu Stowarzyszenia,
 - dotacje,
 - ofiarność publiczna;
 - darowizny, spadki i zapisy,
 - przychody z własnej działalności statutowej,
 - przychody z działalności gospodarczej.
2. Przychody Stowarzyszenia ewidencjonuje się na kontach Zespołu 7.
3. Przychody Stowarzyszenia otrzymane z odpisu 1% podatku należy ewidencjonować na osobnych kontach księgowych Zespołu 7.”

⁸ Do dnia 31.08.2017 r. działająca pod nazwą HEUREKA Sp. z o.o. Sp. Komandytowo-Akcyjna;

(dowód: akta kontroli str. 82-88 „Decyzja Zarządu w sprawie Polityki Rachunkowości” wraz z Polityką rachunkowości)

W przedstawionym kontrolującym *Zakładowym planie kont Załącznik do Polityki rachunkowości Stowarzyszenia „Przyjaciele Świata”* Stowarzyszenie wyodrębniło numery kont odnoszące się do poszczególnych przychodów i kosztów działalności statutowej (nieodpłatnej) oraz przychodów i kosztów działalności gospodarczej.

Podsumowując, ustalenia kontroli wykazały wypełnianie przez Stowarzyszenie obowiązku rachunkowego wyodrębnienia działalności nieodpłatnej pożytku publicznego i działalności gospodarczej zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy.

3. Wypełnianie wymogów prowadzenia działalności odpłatnej pożytku publicznego określonych w art. 9 ust. 1 ustawy

Zgodnie z art. 9. ust. 1 pkt 1 ustawy działalność odpłatna pożytku publicznego organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 stanowi działalność gospodarczą, w rozumieniu przepisów o swobodzie działalności gospodarczej, jeżeli wynagrodzenie, o którym mowa w art. 8 ust. 1, jest w odniesieniu do działalności danego rodzaju wyższe od tego, jakie wynika z kosztów tej działalności.

Stwierdzono, że postanowienia statutu nie przewidują prowadzenia przez Stowarzyszenie działalności odpłatnej pożytku publicznego. Ponadto Polityka rachunkowości oraz Zakładowy plan kont Stowarzyszenia nie zawiera postanowień dotyczących działalności odpłatnej pożytku publicznego, w tym wyodrębnienia tego rodzaju działalności od działalności nieodpłatnej pożytku publicznego oraz działalności gospodarczej.

Podsumowując, do prowadzonej przez Stowarzyszenie działalności nieodpłatnej pożytku publicznego oraz działalności gospodarczej wymogi określone art. 9 ust. 1 ustawy nie mają zastosowania.

(dowód: akta kontroli str. 7-19 – statut Stowarzyszenia; str. 82-88 „Decyzja Zarządu w sprawie Polityki Rachunkowości” wraz z Polityką rachunkowości; str. 89-92- Zakładowy plan kont załącznik do Polityki rachunkowości Stowarzyszenia)

IV. Prawidłowość gromadzenia i wydatkowania środków pochodzących z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych (pdof)

Zgodnie z art. 27 ust. 1 i 2 ustawy podatnik podatku dochodowego od osób fizycznych może, na zasadach i w trybie określonym w przepisach odrębnych, przekazać 1% podatku obliczonego zgodnie z odrębnymi przepisami na rzecz wybranej przez siebie organizacji

pożytku publicznego. Otrzymane przez organizację pożytku publicznego środki finansowe pochodzące z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych mogą być wykorzystane wyłącznie na prowadzenie działalności pożytku publicznego.

Z Zakładowego planu kont Stowarzyszenia wynika, że odpisy 1% podatku dochodowego od osób fizycznych⁹ są ewidencjonowane na kontach 768- „Darowizny 1%”, 768-01- „Darowizny 1%” oraz 768-02- „Darowizny 1% cel szczegółowy”. Wyплаты z tego tytułu są ewidencjonowane na kontach: 411- „Sprzęt przekazany przez Stow / finansowane 1%”, 411-01- „Sprzęt przekazany przez Stow / finansowane 1% cel ogólny”, 411-02 „Sprzęt przekazany przez Stow / finansowane 1% cel szczegółowy” oraz 411-02-02 „ZS Specjalnych nr 7 w Łodzi”.

Z przedłożonych kontrolującym zapisów ewidencji księgowej wynika, że w roku 2017 r. wypłaty z 1% pdof były ewidencjonowane na kontach 411-01- „Sprzęt przekazany przez Stow / finansowane 1% cel ogólny” oraz 411-02-02 „ZS Specjalnych nr 7 w Łodzi”.

(dowód: akta kontroli str. 93-110– Listy księgowoń na kontach analitycznych, zapisy wszystkie w dzienniku za okres od 01.01.2017 r. do 31.12.2017 r.)

1. Stan środków z 1% pdof na dzień 1 stycznia 2017 r.

Zgodnie z ewidencją księgową wysokość środków pochodzących z 1% pdof wydatkowana w 2016 r. wynosiła 66 562,48 zł. Z kolei wysokość wpłat z 1% pdof wynosiła 52 219,30 zł. Kwoty te były zgodnie z treścią rocznego sprawozdania merytorycznego z działalności Stowarzyszenia za 2016 r. Jednocześnie uwzględniając kwotę środków z 1% pdof niewydatkowaną w 2015 r. i pozostającą w dyspozycji Stowarzyszenia na dzień 1 stycznia 2016 r. w wysokości 15 367,68 zł., kwota środków z 1% pdof na dzień 1 stycznia 2017 r. wynosiła 1 024,50 zł.

(dowód: akta kontroli str. 143-156– Listy księgowoń na kontach analitycznych, zapisy wszystkie w dzienniku (konta: 411-01 oraz 768) za okres 1.01-31.12.2016 r. oraz za rok 2015 wraz z fakturami VAT; str. 346-369 - Zrzut z ekranu opp –sprawozdania merytoryczne i finansowe za rok 2016 zamieszczone w Bazie sprawozdań opp)

2. Otrzymane środki z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych

Kwota przekazanych kontrolowanemu Stowarzyszeniu przez urzędy skarbowe w 2017 r. środków pochodzących z 1 % pdof z rozliczenia za rok 2016 wynosiła 39 839,41 zł. Kwota ta wynika z zapisów ewidencji księgowej prowadzonej na kontach 768-01, 768-02-01 oraz 768-02-02. Kontrolerzy dokonali weryfikacji zapisów na ww. kontach z wpływami na

⁹ Przywoływane dalej jako „1% pdof” lub „1% podatku”;

właściwy rachunek bankowy w oparciu o wyciągi bankowe stwierdzając ich zgodność. Kwota wpływów z odpisów 1% pdof jest zgodna z danymi zawartymi w wykazie Ministerstwa Finansów z dnia 15 września 2017 r. pn. „Informacja dotycząca kwot 1% należnego podatku dochodowego od osób fizycznych przekazanych organizacjom pożytku publicznego z rozliczenia za 2016 rok”.

Ustalono, że wpłaty 1% pdof wraz ze wskazanymi przez podatników celami szczegółowymi „Klinika Ginekologii-Łódź” w kwocie 5956,90 zł oraz „ZS Specjalnych nr 7 Łódź” w kwocie 165,80 zł zostały zaewidencjonowane odpowiednio na kontach 768-02-01 oraz 768-02-02.

Jednocześnie w toku kontroli ustalono, że Stowarzyszenie posiada rachunek bankowy właściwy do przekazania 1% podatku dochodowego od osób fizycznych o następującym numerze: 76154012452056480781480001.

(dowód: akta kontroli str. 93-110 - listy księgowania na kontach analitycznych Stowarzyszenia, zapisy wszystkie w dzienniku za okres od 01.01.2017 r. do 31.12.2017 r.; str. 111-114 - Zgłoszenie aktualizacyjne (NIP -2) Stowarzyszenia z dn. 26.06.2014 r.); str. 136-142 wyciągi z rachunku bankowego za okres od 01.01.2017 roku do 31.12.2017 roku (przelewy zewnętrzne przychodzące – 1%) od Urzędów Skarbowych).

3. Wydatkowane środki pochodzące z 1 % podatku dochodowego od osób fizycznych

Na podstawie przedłożonych kontrolującym dokumentów, w tym faktur (faktura VAT nr FS/48/01/2017 z dnia 18.01.2017 r., na kwotę 8.116,50 zł; faktura VAT FA/200/2017/K z dnia 29 września 2017 r., na kwotę 12 160,00 zł), zapisów w ewidencji księgowej dot. kont Zespołu 4 nr 411-01-„Sprzęt przekazany przez Stow / finansowane 1% cel ogólny” oraz 411-02-02 „ZS Specjalnych nr 7 w Łodzi” wynika, że Stowarzyszenie zakupiło sprzęt medyczny finansowany lub współfinansowany z 1% pdof. Następnie Stowarzyszenie na podstawie odpowiednio umowy darowizny z dnia 20 stycznia 2017 r. oraz Protokołu dostawy, pierwszego uruchomienia, szkolenia personelu i odbioru końcowego z dnia 21.09.2017 r. przekazało na rzecz Zespołu Szkół Specjalnych nr 7 w Łodzi oraz Kliniki Pediatrii, Immunologii i Nefrologii Instytutu Centrum Zdrowia Matki Polki w Łodzi ww. sprzęt medyczny.

Opis faktury VAT nr FS/48/01/2017 z dnia 18.01.2017 r. dot. zakupu zestawu Audio4Lab (Alpha Trainer Professional) oraz Zestawu Reks i Basia wskazuje, że zakup ww. sprzętu medycznego został sfinansowany z 1% pdof w wysokości 101,70 zł.

Z opisu faktury FA/200/2017/K z dnia 29 września 2017 r. dot. zakupu dwóch łóżek szpitalnych Eleganza 1 z wyposażeniem wynika, że został sfinansowany z 1% pdof w wysokości 12.160,00 zł, z czego kwota 5956,90 zł stanowiła realizację celu szczegółowego, o którym mowa powyżej.

Ponadto, ustalono, że w dniu 29 grudnia 2017 r. została wystawiona f-ra VAT nr 9/12/2017 na rzecz Stowarzyszenia tytułem zakupu „neuroformy dla ośrodków z modułem kontrola równowagi- bezterminowa licencja oraz neuroformy dla ośrodków z modułem kontrola równowagi- akcesoria” na kwotę 31 545,60 zł. Z opisu faktury wynika, że ww. zakup został sfinansowany z 1% pdof w wysokości 13.275,21 zł. Następnie Stowarzyszenie na podstawie umowy darowizny z dnia 30 stycznia 2018 r. przekazało zakupiony sprzęt Samodzielnemu Publicznemu Zakładowi Opieki Zdrowotnej Uniwersyteckiemu Szpitalowi Klinicznemu nr 1 im. Norberta Barlickiego Uniwersytetu Medycznego w Łodzi.

Ustalenia kontroli wskazują, że Stowarzyszenie wydatkowało w 2017 r. środki pochodzące z 1% pdof w kwocie 12 261,70 zł zgodnie z art. 27 ust. 2 ustawy tj. na działalność pożytku publicznego.

(dowód: akta kontroli str. 124-135– faktury VAT finansowane z 1% pdof wraz z umową darowizny oraz protokołem dostawy)

4. Prawidłowość gromadzenia środków pochodzących z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych

Ustalenia kontroli nie wykazały, aby w okresie objętym kontrolą Stowarzyszenie wzywało do przekazania środków pochodzących z 1 % podatku na rzecz organizacji pożytku publicznego, która nie została ujęta w wykazie organizacji pożytku publicznego z 2016 r.¹⁰ prowadzonym, zgodnie z art. 27 a ust. 1 ustawy, przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego, a następnie w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 15 września 2017 r. o Narodowym Instytucie Wolności- Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego przez Dyrektora tego Instytutu. Nie stwierdzono również, aby Stowarzyszenie przekazało środki pochodzące z 1 % podatku na rzecz podmiotu posiadającego status organizacji pożytku publicznego, który nie został ujęty w ww. wykazie organizacji pożytku publicznego.

¹⁰ Wykaz organizacji pożytku publicznego uprawnionych do otrzymania 1 % podatku dochodowego od osób fizycznych za rok 2016 na dzień 15 grudnia 2016 r

(dowód: akta kontroli str. 414 – Wykaz organizacji pożytku publicznego uprawnionych do otrzymania 1 % podatku dochodowego od osób fizycznych za rok 2016 na dzień 15 grudnia 2016 r. (płyta CD))

V. Prowadzenie promocji do przekazania 1% podatku dochodowego od osób fizycznych

1. Prowadzenie ewidencji księgowej środków wydatkowanych na promocję 1% podatku

Zgodnie z art. 27 ust. 2c ustawy organizacja pożytku publicznego wyodrębnia w ewidencji księgowej środki finansowe pochodzące z 1% podatku, w tym wysokość środków wydatkowanych na promocję 1% pdof, o której mowa w art. 27c ust. 1 ustawy.

W wyniku kontroli stwierdzono, że zgodnie z Polityką rachunkowości Stowarzyszenia „koszty poniesione na wydatki poniesione na promocję kampanii 1% powinny być ewidencjonowane na osobnych kontach księgowych”. Tym samym w wyniku kontroli uznano, że Stowarzyszenie wypełniło wymóg określony w art. 27 ust. 2c ustawy. Jednocześnie ustalono, że Stowarzyszenie, w okresie objętym kontrolą, nie wydatkowało środków finansowych pochodzących z 1% pdof na promocję prowadzoną przez organizację pożytku publicznego w rozumieniu ustawy.

(dowód: akta kontroli str. 82-88- Decyzja zarządu w sprawie Polityki Rachunkowości wraz z polityką rachunkowości; str.157-249 wyciągi z rachunku bankowego za okres od 01.01.2017 roku do 31.12.2017 roku; str. 375-380-wyjaśnienia Prezes Stowarzyszenia z dnia 29 maja 2018 roku na pismo zespołu kontrolującego z dnia 22 maja 2018 roku)

2. Prawidłowość informacji o prowadzonej przez organizację pożytku publicznego promocji sfinansowanej lub współfinansowanej ze środków 1% pdof

Zgodnie z art. 27 c ustawy organizacje pożytku publicznego, które prowadzą promocję polegającą na publicznym zachęcaniu do przekazania 1% podatku, finansowaną lub współfinansowaną ze środków pochodzących z 1% pdof powinny zamieszczać w szczególności na materiałach promocyjnych informację o ich finansowaniu lub współfinansowaniu z ww. środków. Ponadto, programy komputerowe umożliwiające podatnikowi podatku dochodowego od osób fizycznych wypełnienie zeznania podatkowego dodatkowo powinny zawierać informację o możliwości swobodnego wyboru i przekazania 1% pdof organizacji pożytku publicznego albo braku swobodnego wyboru i przekazania 1% podatku organizacji pożytku publicznego.

Na podstawie przedłożonej kontrolującym dokumentacji ustalono, że Stowarzyszenie, w okresie objętym kontrolą, nie wydatkowało środków finansowych pochodzących z 1% podatku na promocję prowadzoną przez organizację pożytku publicznego w rozumieniu ustawy.

(dowód: akta kontroli str. 93-110 - listy księgowania na kontach analitycznych Stowarzyszenia, zapisy wszystkie w dzienniku za okres od 01.01.2017 r. do 31.12.2017 r.; str. 157-249 – wyciąg z rachunku bankowego Stowarzyszenia za okres od 01.01.2017 r. do 31.08.2017 r.; str. 276-278 - listy księgowania na kontach analitycznych Stowarzyszenia, zapisy wszystkie w dzienniku za okres od 01.01.2017 r. do 31.12.2017 r. (dot. kont 755-01, 750-01 i 760-01); str. 279-334- faktury dotyczące działalności statutowej Stowarzyszenia)

VI. Obowiązki sprawozdawcze opp

1. Prawidłowość sporządzenia sprawozdania merytorycznego i finansowego

Zgodnie z art. 23 ust. 1 i 2 ustawy, organizacja pożytku publicznego zobowiązana jest do sporządzenia rocznego sprawozdania merytorycznego ze swojej działalności oraz rocznego sprawozdania finansowego. Elementy sprawozdania merytorycznego określa art. 23 ust. 6e ustawy. Wzór sprawozdania merytorycznego stanowi załącznik do rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 12 lutego 2013 r. w sprawie rocznego sprawozdania merytorycznego oraz rocznego uproszczonego sprawozdania merytorycznego z działalności organizacji pożytku publicznego.

Ustalenia kontroli wskazują, że Sprawozdanie merytoryczne z działalności Zarządu Stowarzyszenia „Przyjaciele Świata” w roku 2016 zostało sporządzone 31.03.2017 r. Następnie w dniu 28 czerwca 2017 r. Zwyczajne Walne Zgromadzenie Członków Stowarzyszenia zatwierdziło sprawozdanie merytoryczne za 2016 rok¹¹. Wobec stwierdzenia niezgodności tego sprawozdania z treścią rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej¹² oraz sprawozdaniem merytorycznym za 2016 r. zamieszczonym w Bazie sprawozdań opp zespół kontrolujący zwrócił się do Prezesa Stowarzyszenia o wyjaśnienie przedmiotowej sprawy. W odpowiedzi z dnia 25 maja 2018 roku (przekazane drogą elektroniczną 28 maja 2018 roku) Prezes Stowarzyszenia wyjaśniła: „Na Walnym Zgromadzeniu Członków Stowarzyszenia „Przyjaciele Świata” w dniu 28-06-2017 r., zostało przedłożone sprawozdanie merytoryczne z działalności Zarządu

¹¹ Uchwała nr 3 z dnia 28 czerwca 2018 r. Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Członków Stowarzyszenia „Przyjaciele Świata” z siedzibą w Łodzi w sprawie zatwierdzenia sprawozdania merytorycznego za 2016 r.

¹² Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 12 lutego 2013 r. w sprawie wzorów rocznego sprawozdania merytorycznego oraz rocznego uproszczonego sprawozdania merytorycznego z działalności organizacji pożytku publicznego (Dz. U. poz. 234);

Stowarzyszenia „Przyjaciele Świata” i opisywało szczegółowo, na potrzeby członków Stowarzyszenia głównie sprzęt zakupiony i przekazany sprzęt w 2016 roku. Nie było to sprawozdanie merytoryczne zgodne z rozporządzeniem MPiPS z dnia 12 lutego 2013 r. w sprawie wzorów rocznego sprawozdania merytorycznego z działalności organizacji pożytku publicznego. Uchwała nr 3 z dnia 28 czerwca 2017 dotyczyła zatwierdzenia sprawozdania merytorycznego z działalności Zarządu Stowarzyszenia Przyjaciele Świata za 2016 rok. Treść Uchwały nr 3 powinna zawierać słowa „z działalności Zarządu”.

Zweryfikowano również dane zawarte w sprawozdaniu merytorycznym z działalności Zarządu Stowarzyszenia „Przyjaciele Świata” w roku 2016 stwierdzając jego zgodność z treścią sprawozdania merytorycznego z działalności Stowarzyszenia zamieszczonym na stronie internetowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego (*Baza sprawozdań finansowych i merytorycznych organizacji pożytku publicznego*¹³) w zakresie informacji dotyczących zestawienia placówek oraz zakupionego przez Stowarzyszenie na ich rzecz sprzętu. Nie stwierdzono jednocześnie sprzeczności w zakresie opisu realizowanej przez Stowarzyszenie działalności statutowej i gospodarczej.

Odnośnie do rocznego sprawozdania merytorycznego z działalności Stowarzyszenia za 2016 r. kontrolującym przedłożono jedynie wydruk tego sprawozdania. Sprawozdanie to zostało sporządzone zgodnie z wzorem określonym rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 12 lutego 2013 r. w sprawie wzorów rocznego sprawozdania merytorycznego oraz rocznego uproszczonego sprawozdania merytorycznego z działalności organizacji pożytku publicznego (Dz. U. poz. 234). Ustalenia kontroli wskazują, że w/w sprawozdanie nie zostało przyjęte przez Zarząd oraz zatwierdzone przez Walne Zgromadzenie Członków Stowarzyszenia „Przyjaciele Świata”.

Z kolei sprawozdanie finansowe za okres od 1.01.2016 do 31.12.2016 r. zostało sporządzone w dniu 31.03.2017 r. i zatwierdzone uchwałą nr 1 z dnia 28 czerwca 2017 r. Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Członków Stowarzyszenia, zgodnie z postanowieniami statutu oraz terminie określonym ustawą z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.

(dowód: akta kontroli str. 38-45 - Protokół Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Członków Stowarzyszenia „Przyjaciele Świata” wraz z załącznikami (lista obecności, uchwały) z dnia 28 czerwca 2017 r.; str. 58-59 - Sprawozdanie merytoryczne z działalności Zarządu Stowarzyszenia „Przyjaciele Świata”; str. 346-369 Zrzuty z ekranu – sprawozdania

¹³ Przywoływana dalej jako „Baza sprawozdań opp”;

merytoryczne i finansowe za rok 2016 zamieszczone w Bazie sprawozdań opp; str. 388-391 -Wyjaśnienia Prezes Stowarzyszenia z dnia 25 maja 2018 roku (przesłane drogą elektroniczną) na pismo zespołu kontrolującego z dnia 24 maja 2018 roku).

Ponadto do dnia zakończenia czynności kontrolnych Stowarzyszenie nie sporządziło sprawozdania merytorycznego z działalności za 2017 r. co nie stanowiło naruszenia przepisów art. 23 ustawy.

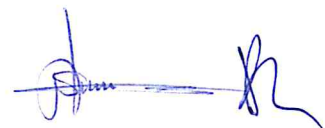
Z kolei sprawozdanie finansowe Stowarzyszenia za okres od 1.01.2017 do 31.12.2017 r. zostało sporządzone w dniu 31.03.2017 r. tj. w terminie określonym ustawą z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.

(dowód: akta kontroli str. 335-345 - sprawozdanie finansowe Stowarzyszenia za okres od 1.01.2017 do 31.12.2017 r.)

2. Zgodność danych wykazanych w sprawozdaniu merytorycznym i finansowym z ewidencją księgową

Weryfikacji poddano kwoty ujęte w rocznym sprawozdaniu finansowym za okres od 1.01.2017 do 31.12.2017 r. dotyczące następujących przychodów oraz kosztów Stowarzyszenia w okresie sprawozdawczym:

- Przychody określone statutem (pkt A.II. rachunku zysków i strat) – 367 555,81 zł.;
- Koszty działalności statutowej (pkt B.II., III. i IV rachunku zysków i strat) – 272 573,90 zł:
 - Zużycie materiałów i energii- dział. statutowa 98 624,00 zł;
 - Usługi obce- dział. statutowa 173.109,90 zł;
 - Podatki i opłaty- działalność statutowa 840,00 zł;
- Przychody z działalności gospodarczej (pkt A.I. i IV rachunku zysków i strat) – 119 679,59 zł;
 - Przychody netto ze sprzedaży produktów – dział. gospodarcza 112 702,36 zł;
 - Przychody netto ze sprzedaży towarów i mater. dział. gospodarcza 6977,23 zł;
- Koszty działalności gospodarczej (pkt B.II., III., IV i VII rachunku zysków i strat) – 65 722,82 zł:
 - Zużycie materiałów i energii- dział. gospodarcza 0 zł;
 - Usługi obce- dział. gospodarcza 61 372,32 zł;
 - Podatki i opłaty- działalność gospodarcza 983,40 zł;
 - Wartość sprzedanych towarów i materiałów dział. gospodarcza – 3367,10 zł.
- Przychody finansowe (pkt G.II. rachunku zysków i strat): 2,04 zł;

- *Koszty finansowe* (pkt G.II. rachunku zysków i strat): 11,00 zł.

Stwierdzono jednocześnie zgodność zaksięgowanych kwot z ewidencją księgową.

(dowód: akta kontroli str. 250-254 - listy księgowania na kontach analitycznych, zapisy wszystkie w dzienniku za okres od 01.01.2017 r. do 31.12.2017 r. (dot. kosztów działalności statutowej); str. 255-275 - listy księgowania na kontach analitycznych Stowarzyszenia, zapisy wszystkie w dzienniku za okres od 01.01.2017 r. do 31.12.2017 r. (dot. przychodów statutowych); str. 335-345 sprawozdanie finansowe Stowarzyszenia za okres od 1.01.2017 do 31.12.2017 r.)

3. Publikacja rocznego sprawozdania finansowego oraz sprawozdania merytorycznego

Zgodnie z art. 23 ust. 6 ustawy organizacja pożytku publicznego zamieszcza zatwierdzone sprawozdanie finansowe i sprawozdanie merytoryczne ze swojej działalności, w terminie do dnia 15 lipca roku następującego po roku, za który składane jest sprawozdanie finansowe i merytoryczne, na stronie podmiotowej Narodowego Instytutu w Biuletynie Informacji Publicznej.

Zgodnie zaś z art. 23 ust. 6b ustawy organizacja pożytku publicznego, której rok obrotowy nie jest rokiem kalendarzowym, zamieszcza na stronie podmiotowej Narodowego Instytutu w Biuletynie Informacji Publicznej zatwierdzone sprawozdanie finansowe i sprawozdanie merytoryczne ze swojej działalności, o których mowa w ust. 1-2 i 2b, w terminie do dnia 30 listopada roku następującego po roku obrotowym, za który jest składane sprawozdanie finansowe i sprawozdanie merytoryczne.

Do dnia wejścia w życie ustawy z dnia 15 września 2017 r. o Narodowym Instytucie Wolności-Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego (Dz. U. poz. 1909) zmieniającej m.in. art. 23 ust. 6 i ust. 6b ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku i publicznego i o wolontariacie sprawozdania zamieszczało się na stronie internetowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego¹⁴.

W toku kontroli ustalono, że Stowarzyszenie w dniu 12 lipca 2017 r. zamieściło sprawozdanie merytoryczne z działalności i sprawozdanie finansowe za rok 2016 na stronie internetowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego (Baza sprawozdań opp). Tym samym Stowarzyszenie zamieściło ww.

¹⁴Ustawa z dnia 15 września 2017 r. o Narodowym Instytucie Wolności-Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego (Dz. U. poz. 1909) weszła w życie w dniu 28 października 2017 r.;

sprawozdania w terminie określonym w art. 23 ust. 6 ustawy. Zamieszczone sprawozdanie merytoryczne z działalności Stowarzyszenia było zgodne z rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 12 lutego 2013 r. w sprawie wzorów rocznego sprawozdania merytorycznego oraz rocznego uproszczonego sprawozdania merytorycznego z działalności organizacji pożytku publicznego (Dz. U. poz. 234).

Odnośnie do rocznego sprawozdania finansowego za okres od 1.01.2016 do 31.12.2016 r. sporządzonego w dniu 31.03.2017 r. oraz zatwierdzonego uchwałą nr 1 z dnia 28 czerwca 2017 r. Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Członków Stowarzyszenia stwierdzono brak jego zgodności (tożsamości) ze sprawozdaniem finansowym za rok 2016 zamieszczonym w Bazie sprawozdań opp na stronie internetowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego (MRPiPS) w dniu 12 lipca 2017 r. w następującym zakresie:

- II. Bilans -wg sprawozdania finansowego zatwierdzonego przez Zwyczajne Walne Zgromadzenie Członków Stowarzyszenia- zawiera pkt III.1.c *środki pieniężne w kasie i na rachunkach* 1018,21 zł natomiast w sprawozdaniu finansowym za rok 2016 zamieszczonym w Bazie sprawozdań opp stwierdzono brak powyższej rubryki wraz ww. danymi;
- III. Rachunek zysków i strat- wg sprawozdania zatwierdzonego przez Zwyczajne Walne Zgromadzenie Członków Stowarzyszenia zawiera dane (m.in. kwoty)¹⁵, które nie są zgodne z danymi zawartymi w sprawozdaniu finansowym za rok 2016 zamieszczonym w Bazie sprawozdań opp.

W odpowiedzi z dnia 1 czerwca br. na zapytanie zespołu kontrolującego dotyczące Bilansu Prezes Stowarzyszenia wyjaśniła: *„Na dzień 31 grudnia 2016 r. środki pieniężne Stowarzyszenia składały się z gotówki w kasie w kwocie 1.018,21 zł i środków pieniężnych na rachunku bankowym w kwocie 148.389,38 zł. Razem środki pieniężne w kasie i na rachunkach na dzień 31.12.2016 r. to kwota 149.407,59 zł – taka kwota łącznie została zaprezentowana w Bilansie w bazie OPP w Aktywach bilansu w części B pkt. III.1.c. Natomiast w bilansie Stowarzyszenia kwota środków pieniężnych 149.407,59 zł jest zaprezentowana w dwóch pozycjach tj. w osobnej pozycji gotówka-kwota 1.018,21*

¹⁵ A. Przychody netto ze sprzedaży i zrównane z nimi, w tym.: A.II *Przychody określone statutem* (brak pozycji) B. *Koszty działalności operacyjnej*, B.II *Zużycie materiałów i energii- dział. statutowa*, B.III *Usługi obce- dział. statutowa*, B.IV *Podatki i opłaty- działalność statutowa*, C. *ZYSK/STRATA ZE SPRZEDAŻY (A-B)*, D. *Pozostałe przychody operacyjne*, D.IV *Inne przychody operacyjne*, E. *Pozostałe koszty operacyjne*, E.III *Inne koszty operacyjne*, F. *ZYSK/STRATA Z DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ (C+D-E)*, G. *Przychody finansowe*, G.II *Odsetki, w tym.:*, H. *Koszty finansowe*, H.I *Odsetki, w tym.:*, I *ZYSK/STRATA BRUTTO (F+G-H)*, L *zysk/strata netto z działalności statutowej, zysk/strata netto z działalności gospodarczej.*

i w osobnej pozycji środki w banku kwota 148.389,38 zł". Z kolei wyjaśniając niezgodność rachunku zysków i strat zatwierdzonego przez Zwyczajne Walne Zgromadzenie Członków Stowarzyszenia z rachunkiem zysków i strat zamieszczonym w Bazie sprawozdań opp Prezes Zarządu stwierdziła, że Stowarzyszenie „Sporządza rachunek zysków i strat obejmujący łącznie działalność statutową i gospodarczą. W rachunku wyników sporządzonym za okres 01.01.2016-31.12.2016 r. i zatwierdzonym uchwałą nr 1 z dnia 28 czerwca 2017 r. wykazano odrębnie przychody i koszty dla każdej z tych działalności. W tym celu zmodyfikowano pozycję rachunku zysków i strat oraz prowadzono dodatkowe pozycje. Możliwość taką przewiduje art. 50 ust. 1 ustawy o rachunkowości. Również wynik finansowy może być ujmowany w podziale na poszczególne rodzaje działalności. Nadmieniamy, że rachunek zysków i strat sporządzany jest zgodnie z załącznikiem nr 1 do ustawy o rachunkowości. (...) Druk rachunku zysków i strat załączony w bazie sprawozdań OPP nie był zgodny z przyjętą prezentacją danych w rachunku zysków i strat Stowarzyszenia za 2016 r. (zgodny z ustawą o rachunkowości). W celu opublikowania danych- prezentacja danych została przekształcona, odpowiednie kwoty przychodów i kosztów zsumowane by można było je prawidłowo zamieścić w bazie sprawozdań OPP”.

Przedstawione wyjaśnienia nie mają wpływu na poczynione przez kontrolujących ustalenia potwierdzając jedynie, że Stowarzyszenie zamieściło w Bazie sprawozdań opp sprawozdanie finansowe za 2016 r. niezgodne ze sprawozdaniem finansowym przyjętym przez Zarząd Stowarzyszenia, a następnie zatwierdzonym uchwałą nr 1 z dnia 28 czerwca 2017 r. przez Zwyczajne Walne Zgromadzenie Członków Stowarzyszenia. Stanowi to naruszenie wymogu określonego w art. 23 ust.6 ustawy.

(dowód: akta kontroli str. 335-345 - Sprawozdanie finansowe za okres od 1.01.2017 do 31.12.2017 r; str. 346-369 Zrzuty z ekranu Baza sprawozdań opp- sprawozdania merytoryczne i finansowe za rok 2016 zamieszczone w Bazie opp).

Z kolei z art. 23 ust. 2a ustawy wynika, że organizacja pożytku publicznego ma obowiązek podawać do publicznej wiadomości sprawozdania merytoryczne ze swojej działalności oraz sprawozdanie finansowe w sposób umożliwiający zapoznanie się z tymi sprawozdaniami przez zainteresowane podmioty, w tym poprzez zamieszczenie na swojej stronie internetowej.

W toku kontroli ustalono, że Stowarzyszenie zamieściło na własnej stronie internetowej jedynie sprawozdanie finansowe za 2016 r. Stowarzyszenie nie podało do publicznej wiadomości na swojej stronie internetowej sprawozdania merytorycznego

z działalności za 2016 r. Działaniem takim naruszono wymóg określony w art.23 ust. 2a ustawy.

Stowarzyszenie podjęło środki naprawcze i w dniu zakończenia czynności kontrolnych w siedzibie organizacji zamieściło sprawozdanie merytoryczne z działalności za 2016 r. na własnej stronie internetowej.

(dowód: akta kontroli str. 370-372 - Zrzuty z ekranu strona internetowa Stowarzyszenia „Przyjaciele Świata”)¹

Do dnia zakończenia czynności kontrolnych Stowarzyszenie nie zamieściło zatwierdzonego sprawozdania finansowego oraz sprawozdania merytorycznego z działalności Stowarzyszenia za rok 2017 na stronie podmiotowej Narodowego Instytutu w Biuletynie Informacji Publicznej w Bazie sprawozdań opp. Stowarzyszenie nie podało do publicznej wiadomości na swojej stronie internetowej sprawozdania merytorycznego oraz zatwierdzonego sprawozdania finansowego za rok 2017 r. Nie stanowiło to naruszenia przepisów art. 23 ustawy.

(dowód: akta kontroli str. 370-372 - Zrzuty z ekranu strona internetowa Stowarzyszenia „Przyjaciele Świata”; str. 346-369- Zrzuty z ekranu Baza sprawozdań opp- sprawozdania merytoryczne i finansowe za rok 2016 zamieszczone w Bazie opp)

W wyniku kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości i uchybienia:

1. prowadzenie działalności nieodpłatnej pożytku publicznego w sferze zadań publicznych, o której mowa w art. 4, z naruszeniem art. 7 ustawy;
2. określenie w statucie przedmiotu działalności nieodpłatnej pożytku publicznego w sposób niezgodny z art. 7 ustawy;
3. brak zamieszczenia na swojej stronie internetowej rocznego sprawozdania merytorycznego z działalności Stowarzyszenia za 2016 r.;
4. zamieszczenie na stronie internetowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego (w Bazie sprawozdań opp) sprawozdania finansowego za 2016 r. niezgodnego ze sprawozdaniem finansowym przyjętym przez Zarząd Stowarzyszenia, a następnie zatwierdzonym uchwałą nr 1 z dnia 28 czerwca 2017 r. przez Zwyczajne Walne Zgromadzenie Członków Stowarzyszenia;
5. roczne sprawozdanie merytoryczne z działalności za 2016 r. nie zostało przyjęte przez właściwy organ statutowy (władze) Stowarzyszenia.

Protokół kontroli sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach- po jednym dla jednostki kontrolowanej i dla kontrolujących.

Pouczenie

Zgodnie z art. 31 ust. 2 ustawy z 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz.U. z 2018 r. poz. 450) członek organu zarządzającego uprawniony do reprezentowania kontrolowanej organizacji pożytku publicznego lub osoba przez niego upoważniona może, w terminie 14 dni od dnia podpisania protokołu, złożyć na piśmie wyjaśnienia albo zgłosić zastrzeżenia do treści protokołu.

Podmiot kontrolowany:

Łódź, dnia 23.08.2018

Agnieszka Izabela

Katarzyna Wejnial

M

Przyjaciele Świata Stowarzyszenie "Przyjaciele Świata"
90-625 Łódź, ul. Żeromskiego 53
NIP 947-196-46-76 REGON 100738263
KRS 0000335056
BOŚ 76154012452056480781480001
www.przyjacieleswiata.pl

Kontrolujący:

Warszawa, dnia 26.06.2018 r.

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów
Departament Społeczeństwa Obywatelskiego
Wydział Nadzoru i Kontroli
Naczelnik Wydziału
Piotr Kontkiewicz
Piotr Kontkiewicz

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów
Departament Społeczeństwa Obywatelskiego
Wydział Nadzoru i Kontroli
Asystent Dyrektora
Eżbieta Woźniak-Sionek
Eżbieta Woźniak-Sionek

Zastępca Dyrektora
Departamentu Społeczeństwa Obywatelskiego
Krzysztof Motyk
Krzysztof Motyk